

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2005

Vyhlásené: 6. 1. 2005

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 8.2009 do: 14. 7.2024

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

2

ZÁKON

z 2. decembra 2004

**o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene
zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994
Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

§ 1

Účel zákona

Účelom tohto zákona je ustanoviť jednotný postup pri posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí zameraný na zábranu, prevenciu alebo znižovanie škodlivých účinkov spôsobených vystavením hluku vo vonkajšom prostredí.

§ 2

Predmet úpravy

(1) Tento zákon ustanovuje práva a povinnosti fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb a úlohy orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy v oblasti posudzovania a kontroly hluku vo vonkajšom prostredí na

- a) určenie expozície hluku vo vonkajšom prostredí pomocou mapovania hluku jednotnými metódami stanovenia hlukových indikátorov,
- b) prístupnenie informácií o hluku vo vonkajšom prostredí a jeho účinkoch verejnosti,
- c) prijatie akčných plánov ochrany pred hlukom (ďalej len „akčný plán“) na základe výsledkov mapovania hluku, ktorých cieľom je prevencia a zníženie hluku vo vonkajšom prostredí tam, kde je to potrebné, a najmä tam, kde úroveň expozície môže vyvolať škodlivé účinky, a s cieľom ochrany dobrej kvality akustického prostredia.

(2) Tento zákon sa vzťahuje na posudzovanie a kontrolu zafarbenia vonkajšieho prostredia hlukom, ktorému sú ľudia vystavení najmä v zastavaných oblastiach, vo verejných parkoch alebo v iných tichých oblastiach v aglomerácii, v tichých oblastiach v otvorenej krajine, v blízkosti škôl, nemocníc a iných budov a oblastí citlivých na hluk.

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na posudzovanie a kontrolu hluku spôsobeného samotnou exponovanou osobou, hluku vo vnútornom prostredí budov,¹⁾ hluku na pracoviskách, hluku vnútri dopravných prostriedkov, hluku vo vojenských výcvikových priestoroch a hluku vo výcvikových zariadeniach Policajného zboru.

(4) Plnenie úloh samosprávnych krajov podľa tohto zákona je preneseným výkonom štátnej správy.

§ 3 **Základné pojmy**

Na účely tohto zákona

- a) hluk vo vonkajšom prostredí je nežiaduci alebo škodlivý vonkajší zvuk vytvorený ľudskými činnosťami, najmä hluk z dopravy na pozemných komunikáciách, železničnej dopravy, leteckej dopravy a priemyselnej činnosti,
- b) škodlivý účinok je nepriaznivý účinok na ľudské zdravie,
- c) expozícia je vystavenie človeka alebo územia účinkom hluku,
- d) aglomerácia je časť územia, ktorá má viac ako 100 000 obyvateľov a ktorej hranice sa určia podľa § 7 ods. 3,
- e) tichá oblasť v aglomerácii je oblasť, v ktorej hodnota vybraného hlukového indikátora spôsobená zdrojom hluku nepresahuje príslušnú akčnú hodnotu,²⁾
- f) tichá oblasť v otvorenej krajine je oblasť určená Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ktorá nie je narušená hlukom z dopravy po pozemnej komunikácii, železničnej dopravy, leteckej dopravy, priemyselnej činnosti alebo rekreačných aktivít,
- g) väčšia pozemná komunikácia je pozemná komunikácia,³⁾ ktorá má viac ako 3 000 000 prejazdov motorových vozidiel za rok,
- h) väčšia železničná dráha je železničná dráha,⁴⁾ ktorá má viac ako 30 000 prejazdov vlakov za rok,
- i) väčšie letisko je letisko,⁵⁾ na ktorom sa uskutoční viac ako 50 000 vzletov a pristátí lietadiel za rok okrem vzletov a pristátí výcvikových letov lietadiel s maximálnou vzletovou hmotnosťou 5 700 kg,
- j) mapovanie hluku je zisťovanie údajov o existujúcej hlukovej situácii alebo predpokladanej hlukovej situácii vyjadrenej hlukovým indikátorom, indikácia porušení akejkoľvek prislúchajúcej platnej limitnej hodnoty, zisťovanie počtu ľudí alebo počtu bytov ovplyvnených hlukom,
- k) strategická hluková mapa je mapa určená na celkové posúdenie expozície hluku v danej oblasti, ktorý je spôsobený rôznymi zdrojmi hluku, alebo na celkovú predikciu v tejto oblasti,
- l) akčný plán je plán určený na kontrolu emisií a pôsobenia hluku vrátane znižovania hluku,
- m) verejnosť je jedna alebo viac fyzických osôb alebo právnických osôb, ich združenia a organizácie.

§ 4 **Strategické hlukové mapy a akčné plány**

(1) Strategické hlukové mapy sa vypracúvajú pre všetky aglomerácie, väčšie pozemné komunikácie, väčšie železničné dráhy a pre väčšie letiská a využívajú sa ako podklad na vypracovanie akčných plánov, ako zdroj informácií pre verejnosť a na zisťovanie údajov, ktoré sa poskytujú Európskej komisii (ďalej len „Komisia“).

(2) Akčné plány sa vypracúvajú pre všetky aglomerácie, väčšie pozemné komunikácie, väčšie železničné dráhy a pre väčšie letiská a sú zamerané na riešenie problémov súvisiacich s hlukom vo vonkajšom prostredí vrátane znižovania hluku a ochrany tichých oblastí.

(3) Strategické hlukové mapy a akčné plány sa preskúmajú, a ak je to potrebné, upravujú najmenej raz za päť rokov a vždy, ak dôjde k podstatným zmenám na území z hľadiska hluku.

(4) Podrobnosti o strategických hlukových mapách a akčných plánoch ustanoví vláda Slovenskej republiky nariadením.

Povinnosti fyzických osôb-podnikateľov a právnických osôb

§ 5

(1) Vypracovanie strategických hlukových máp a akčných plánov podľa § 4 sú povinní zabezpečiť

- a) správca pozemnej komunikácie pre väčšie pozemné komunikácie mimo aglomerácie,
- b) prevádzkovateľ železničnej dráhy pre väčšie železničné dráhy mimo aglomerácie,
- c) prevádzkovateľ letiska pre väčšie letiská mimo aglomerácie,
- d) obec s najväčším počtom obyvateľov v aglomerácii pre územie aglomerácie.

(2) Fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby podľa odseku 1 sú ďalej povinné

- a) do 30. júna 2007 zabezpečiť vypracovanie strategických hlukových máp zobrazujúcich situáciu v predchádzajúcom kalendárnom roku pre tie aglomerácie, ktoré majú viac ako 250 000 obyvateľov, pre tie väčšie pozemné komunikácie, ktoré majú viac ako 6 000 000 prejazdov vozidiel za rok, pre tie väčšie železničné dráhy, ktoré majú viac ako 60 000 prejazdov vlakov za rok, a pre väčšie letiská,
- b) do 30. júna 2012 a potom najmenej každých päť rokov zabezpečiť vypracovanie strategických hlukových máp zobrazujúcich situáciu v predošlom kalendárnom roku pre všetky aglomerácie a pre všetky väčšie pozemné komunikácie a väčšie železničné dráhy,
- c) do 18. júla 2008 zabezpečiť vypracovanie akčných plánov pre tie aglomerácie, ktoré majú viac ako 250 000 obyvateľov, pre miesta v blízkosti pozemných komunikácií, ktoré majú viac ako 6 000 000 prejazdov vozidiel za rok, v blízkosti železničných dráh, ktoré majú viac ako 60 000 prejazdov vlakov za rok, a pre okolie väčších letísk,
- d) do 18. júla 2013 a potom najmenej každých päť rokov zabezpečiť vypracovanie akčných plánov pre všetky aglomerácie, väčšie pozemné komunikácie a pre väčšie železničné dráhy,
- e) sprístupniť strategické hlukové mapy a informácie o škodlivých účinkoch hluku verejnosti, prerokovať návrhy akčných plánov s verejnosťou a informovať verejnosť o prijatých záveroch a opatreniach,
- f) v prihraničných oblastiach spolupracovať pri zbere a poskytovaní údajov súvisiacich s vypracovaním strategických hlukových máp a akčných plánov s príslušnými orgánmi susedného štátu,
- g) poskytovať strategické hlukové mapy a akčné plány a všetky súvisiace informácie najneskôr do 15 dní po lehotách ustanovených v písmenách a) až d) Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“),⁶⁾
- h) vzájomne spolupracovať pri vypracúvaní strategických hlukových máp a akčných plánov,
- i) poskytovať na vyžiadanie úradu informácie o plnení úloh akčných plánov.

§ 6

(1) Fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby podľa § 5 ods. 1 sú povinné na vyžiadanie poskytnúť úradu údaje potrebné na poskytnutie informácií Komisii (§ 9) najneskôr tri mesiace pred lehotami ustanovenými v § 9 písm. c) a d).

(2) Obce sú povinné na vyžiadanie poskytnúť právnickým osobám a fyzickým osobám-podnikateľom podľa § 5 ods. 1 informácie potrebné na spracovanie hlukových máp

a akčných plánov najneskôr 24 mesiacov pred lehotami ustanovenými v § 5 ods. 2 písm. a) až d)

a) spracované na základe údajov získaných podľa osobitného predpisu⁷⁾ najmä o počte obyvateľov jednotlivých bytov, o počte bytov v jednotlivých bytových budovách a o počte bytov v jednotlivých nebytových budovách,

b) o tichých oblastiach v aglomerácii a o pozemných komunikáciách v ich správe.

(3) Fyzické osoby - podnikatelia a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenia spôsobujúce hluk na území aglomerácie, sú povinné na písomné vyžiadanie poskytnúť právnickým osobám podľa § 5 ods. 1 písm. d) údaje potrebné na vypracovanie strategických hlukových máp, ktoré súvisia s prevádzkou ich zariadení, a to najneskôr do 60 dní od doručenia ich žiadosti. Právnické osoby podľa § 5 ods. 1 písm. d) sú povinné písomne tieto údaje vyžiadať najneskôr 13 mesiacov pred uplynutím lehoty uvedenej v § 5 ods. 2 písm. b).

(4) Správca pozemných komunikácií v aglomerácii, ktoré nie sú v správe obce, prevádzkovateľ železničnej dráhy v aglomerácii a prevádzkovateľ letiska v aglomerácii sú povinní na vyžiadanie poskytnúť právnickým osobám podľa § 5 ods. 1 písm. d) údaje potrebné na vypracovanie strategických hlukových máp, ktoré súvisia s prevádzkou pozemných komunikácií, železničných dráh a letísk v aglomerácii, najneskôr 12 mesiacov pred lehotami ustanovenými v § 5 ods. 2 písm. a) a b). Táto povinnosť sa vzťahuje aj na pozemné komunikácie, železničné dráhy a letiská mimo aglomerácie, ak svojím hlukovým pôsobením do aglomerácie zasahujú.

(5) Podrobnosti o požadovaných údajoch ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.

§ 7

Úlohy orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy

(1) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky poskytuje na požiadanie fyzickým osobám-podnikateľom alebo právnickým osobám uvedeným v § 5 ods. 1 údaje o tichých oblastiach v otvorenej krajine najneskôr 24 mesiacov pred lehotami ustanovenými v § 5 ods. 2 písm. a) a b).

(2) Úrad zabezpečuje

- a) sústreďovanie a posudzovanie strategických hlukových máp a sústreďovanie a posudzovanie akčných plánov,
- b) zhromažďovanie údajov zo strategických hlukových máp a akčných plánov,
- c) vytváranie databáz,
- d) prípravu postupov na vypracovanie strategických hlukových máp a akčných plánov,
- e) vyhodnocovanie plnenia úloh z akčných plánov,
- f) vypracovanie stanovísk podľa odseku 3,
- g) informovanie Komisie.

(3) Orgány samosprávneho kraja určia všeobecne záväzným nariadením po prerokovaní s obcou s najväčším počtom obyvateľov v aglomerácii a na základe stanoviska úradu hranice aglomerácií najneskôr 24 mesiacov pred lehotami ustanovenými v § 5 ods. 2 písm. b) a tri mesiace pred lehotami ustanovenými v § 9 písm. c) a d).

§ 8

Informovanie verejnosti

(1) Informácie podľa § 5 ods. 2 písm. e) sa sprístupňujú verejnosti prostredníctvom dostupných informačných technológií.

(2) Strategické hlukové mapy a akčné plány sa poskytujú verejnosti včas a musia byť jasné a zrozumiteľné.

(3) Strategické hlukové mapy sa predkladajú verejnosti ako grafické plány, číselné údaje v tabuľkách alebo číselné údaje v elektronickej forme. Určuje sa v nich prekročenie limitných hodnôt a rozdiel medzi súčasnou a budúcou situáciou.

§ 9

Informovanie Komisie

Úrad poskytuje Komisii informácie do

- a) 18. júla 2005 o orgánoch a osobách, ktorých práva a povinnosti vyplývajú z tohto zákona, a informáciu o príslušných právnych predpisoch,
- b) 18. júla 2005 o akýchkoľvek dôležitých limitných hodnotách platných v Slovenskej republike, alebo ktoré sa pripravujú, vyjadrených v indikátoroch L_{dvn} a L_{noc} , a ak je to vhodné, $L_{deň}$ a $L_{večer}$, pre hluk z dopravy po pozemnej komunikácii, hluk železničnej dopravy, hluk lietadiel v okolí letísk a hluk na miestach priemyselnej činnosti spolu s vysvetleniami o implementácii limitných hodnôt,
- c) 30. júna 2005 a potom najmenej každých päť rokov o tých pozemných komunikáciách, ktoré majú viac ako 6 000 000 prejazdov vozidiel za rok, železničných dráhach, ktoré majú viac ako 60 000 prejazdov vlakov za rok, väčších letiskách a o tých aglomeráciách, ktoré majú viac ako 250 000 obyvateľov,
- d) 31. decembra 2008 o všetkých aglomeráciách, o všetkých väčších pozemných komunikáciách a väčších železničných dráhach,
- e) šiestich mesiacov od lehôt ustanovených v § 5 ods. 2 písm. a) až d) o strategických hlukových mapách a akčných plánoch v rozsahu podľa prílohy č. 1.

§ 10

Pokuty

(1) Za nesplnenie povinností ustanovených v § 5 a § 6 ods. 1 úrad uloží fyzickým osobám-podnikateľom a právnickým osobám uvedeným v § 5 ods. 1 písm. a) až c) pokutu vo výške od 3 319 eur do 331 939 eur, pričom sa prihliada na dobu omeškania a mieru zavinenia.

(2) Za nesplnenie povinností ustanovených v § 6 ods. 3 a ods. 4 úrad uloží fyzickým osobám-podnikateľom a právnickým osobám pokutu vo výške od 331 eur do 16 596 eur, pričom sa prihliada na dobu omeškania a mieru zavinenia.

(3) Pokutu možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa úrad o nesplnení povinnosti dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď sa mala povinnosť splniť.

(4) Výnosy z pokút uložené úradom sú príjmom štátneho rozpočtu.

(5) Úrad môže povoliť odklad platenia pokuty alebo jej platenie v splátkach, ak vznikli okolnosti, ktoré znemožňujú bezodkladné zaplatenie pokuty.

(6) Proti rozhodnutiu o žiadosti o odklad platenia pokuty alebo o jej platenie v splátkach sa nemožno odvolať.

(7) Na konanie a rozhodovanie o pokutách sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁸⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 12

Týmto zákonom sa preberá právny akt Európskych spoločenstiev a Európskej únie uvedený v prílohe č. 2.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. februára 2005.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

**Príloha č. 1
k zákonu č. 2/2005 Z. z.****INFORMÁCIE POSKYTOVANÉ KOMISII**

1. O aglomeráciách sa poskytujú nasledujúce údaje:

- a) stručný opis polohy a veľkosti aglomerácie, počtu obyvateľstva v aglomerácii,
- b) zodpovedné fyzické osoby-podnikatelia a právnické osoby,
- c) programy na kontrolu hluku, ktoré boli realizované v minulosti, a miestne protihlukové opatrenia,
- d) použité metódy výpočtu a merania,
- e) odhadovaný počet ľudí zaokrúhlený na stovky, ktorí žijú v bytoch, ktoré sú vystavené každému z nasledujúcich pásiem hodnôt L_{dvn} v dB 4 m nad zemou na najexponovanejšej fasáde 55 - 59, 60 - 64, 65 - 69, 70 - 74, > 75, osobitne pre hluk z dopravy po pozemných komunikáciách, železničnej dopravy, leteckej dopravy a z priemyselných zdrojov. Osobitne sa stanoví odhadovaný počet ľudí, ktorí bývajú v bytoch so špeciálnou izoláciou a v bytoch, ktoré majú tichú fasádu. Za špeciálnu izoláciu sa považuje taká izolácia bytu proti jednému alebo viacerým typom vonkajšieho hluku, ktorá je kombinovaná s ventilačnými alebo klimatizačnými zariadeniami a zabezpečí vyhovujúce hodnoty izolácie proti vonkajšiemu hluku. Za tichú fasádu sa považuje fasáda bytu, pred ktorou hodnota L_{dvn} 4 m nad zemou a 2 m pred fasádou pre hluk emitovaný zo špecifického zdroja je o viac ako 20 dB nižšia ako pri fasáde, ktorá má najvyššiu hodnotu L_{dvn} . Uvedie sa vplyv väčších pozemných komunikácií, väčších železničných dráh a väčších letísk. Zaokrúhlenie počtu ľudí a bytov na stovky znamená napríklad, ak je počet ľudí menší ako 50, zaokrúhľuje sa na 0, ak je počet ľudí 50 až 149, zaokrúhľuje sa na 100, ak je počet ľudí 150 až 249, zaokrúhľuje sa na 200,
- f) odhadovaný počet ľudí zaokrúhlený na stovky, ktorí žijú v bytoch, ktoré sú vystavené každému z nasledujúcich pásiem hodnôt L_{noc} v dB 4 m nad zemou na najexponovanejšej fasáde 50 - 54, 55 - 59, 60 - 64, 65 - 69, > 70, osobitne pre dopravu po pozemných komunikáciách, železničnú dopravu, pre leteckú dopravu a pre priemyselné zdroje hluku. Tieto údaje sa môžu stanoviť aj pre pásmo hodnôt 45 - 49. Osobitne sa stanoví odhadovaný počet ľudí, ktorí žijú v bytoch so špeciálnou izoláciou proti vonkajšiemu hluku [bod 1 písm. e)] a ktorých byty majú tichú fasádu [bod 1 písm. e)]. Uvedie sa vplyv väčších pozemných komunikácií, väčších železničných dráh a väčších letísk,
- g) v prípade grafickej prezentácie sa vyznačujú najmenej izofóny 60, 65, 70 a 75 dB,
- h) zhrnutie akčného plánu, ktoré neprekračuje rozsah desiatich strán.

2. O väčších pozemných komunikáciách, väčších železničných dráhach a väčších letiskách sa poskytnú tieto údaje:

- a) všeobecný opis miesta, veľkosti, informácie o doprave,
- b) charakteristika okolia aglomerácie, mesta, obce, krajiny alebo iné informácie o využívaní územia a o iných zdrojoch hluku,
- c) informácie o programoch na kontrolu a zníženie hluku, ktoré boli realizované v minulosti, a o protihlukových opatreniach,
- d) použité metódy na výpočet hluku a merania hluku,
- e) odhadovaný počet ľudí zaokrúhlený na stovky, ktorí žijú mimo aglomerácií v bytoch, ktoré sú vystavené každému z nasledujúcich pásiem hodnôt L_{dvn} v dB 4 m nad zemou a na najexponovanejšej fasáde 55 - 59, 60 - 64, 65 - 69, 70 - 74, > 75. Stanoví sa počet osôb, ktoré žijú v bytoch so špeciálnou izoláciou proti vonkajšiemu hluku [bod 1 písm. e)] a ktoré majú tichú fasádu [bod 1 písm. e)],
- f) odhadovaný počet ľudí zaokrúhlený na stovky, ktorí žijú mimo aglomerácií v bytoch, ktoré sú vystavené pásmam hodnôt L_{noc} v dB 4 m nad zemou a na najvystavenejšej fasáde 50 - 54, 55 - 59, 60 - 64, 65 - 69, > 70. Tieto údaje sa môžu stanoviť aj pre pásmo hodnôt 45 - 49 dB.

Osobitne sa stanoví odhadovaný počet ľudí, ktorí žijú v bytoch so špeciálnou izoláciou proti vonkajšiemu hluku [bod 1 písm. e)] a ktorých byty majú tichú fasádu [bod 1 písm. e)],

g) celková oblasť v km² vystavená hodnotám L_{dvn} vyšším ako 55, 65 a 75 dB. Uvádza sa odhadovaný počet bytov zaokrúhlený na stovky a odhadovaný počet ľudí zaokrúhlený na stovky, ktorí žijú v každej z týchto oblastí,

h) informácie o polohe dedín, miest a aglomerácií na jednej alebo viacerých hlukových mapách s izofónami 55 a 65 dB,

i) zhrnutie akčného plánu, ktoré neprekračuje rozsah desiatich strán.

**Príloha č. 2
k zákonu č. 2/2005 Z. z.****ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNÝCH AKTOV EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV A EURÓPSKEJ
ÚNIE**

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/49/EC z 25. júna 2002, ktorá sa týka posudzovania a riadenia environmentálneho hluku (Ú. v. ES L 189, 18. 7. 2002).

- 1) § 43b a § 43c zákona č. 50/1976 o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).
- 2) § 1 písm. d) nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 43/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o strategických hlukových mapách a akčných plánoch ochrany pred hlukom v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 258/2008 Z. z.
- 3) Zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.
- 4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 164/1996 Z. z. o dráhach a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.
- 5) § 2 písm. h) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 6) § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 7) § 23 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri občanov v znení neskorších predpisov.
- 8) Zákon č. 71/1967 o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

